

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 2. šte. 467 - Cena 5 lir - 3 jugolire

Poslilina plačana v gotovini

TRST, nedelja, 8. decembra 1946

UREDNIŠTVO in UPRAVA, PIAZZA GOLDONI št. 1 - I.

Del. št.: Ur. 93806, 93808 - Upr. 93807, Rokopisi se ne vračajo

SVET ŠTIRIH NAČEL RAZPRAVO O NEMČIJI FEBRUARJA PODPIS POGODB

Jugoslavija dobi svoj pomol v tržaškem pristanišču -
Udeležbo pri železnicah bodo določili z neposrednimi
pogajanj - Svobodni tranzit blaga skozi Trst

New York, 7. - V petek so se štiri zunanji ministri končno poslovili od 5 mirovnih pogodb s sodelujočimi državami Nemčije. Rešili so vsa sporna vprašanja razen nekaj manj važnih tehničnih zadev, katere bodo uredili izvedenci. Tako so štiri lahko že v petek popoldne načeli predhodne razgovore o mirovni pogodbi z Nemčijo, ki so jih v soboto zjutraj po dveh urnih razpravah prekiniteli, ker je Bevin moral odpotovati v Washington na obisk k predsedniku Trumanu.

Pogodbe sestavljene 10.1.

Po poročilu izvedencev, ki jih je Svet štirih zasljal na zaključni seji, lahko domnevamo, koliko časa bo potrebno, da pogodbe podpisajo in ratificirajo. Namestniki in izvedenci čaka sedaj mesec dni, da la, da dokončno rešijo se nekatera tehnična vprašanja v pogodbah, urejajo besedila mirovnih pogodb v vseh jezikih štirih velosti, to je v ruski, angleški in francoski, kakor tudi, da jih prevedejo na jezike ostalih držav podpisnic. Od vseh treh uradnih jezikov pa bo samo angleško in rusko besedilo pravomočno. Ministri so imenovali poseben odbor izvedencev, ki naj pospeši rešitev vseh tehničnih vprašanj in ki bo ostal v New Yorku, dokler ne opravi svojega dela.

Predvidujemo, da bodo po 10. januarju lahko razposlali besedila pogodb vsem zainteresiranim državam v podpis. Le-te bodo imele tri tedne časa, da pogodbe potrdijo. Menjajo, da bodo slovenski podpis pogodb izvršili v prvi polovici februarja, verjetno v Parizu ali v kateri drugi državi v Evropi, kjer bodo razpravljali štirje ministri o mirovni pogodbi z Nemčijo. Pogodbe, ki jih bodo ratificirali parlamentari vseh držav podpisnic.

Na zaključni seji so rešili še zadnja sporna vprašanja glede zadrževanja tržaškega pristanišča in tržaških železnic. Ministri so odobrili poročilo namestnikov o svobodnem tranzitu blaga med tržaškimi pristaniščem in zaledjem ter obratno. To pomeni, da ne bo treba plačevati v Trstu carine za blago, ki prihaja iz zaledja skozi Trst v druge države in obratno. Jugoslavija in Italija bosta imele v tržaškem pristanišču vsaka svoj pomol, kjer bodo lahko pristajale ključne njune ladje.

Vprašanje udeležbe sosednih držav pri upravi tržaških železnic bo rešeno na osnovi neposrednih pogajanj med vlado Svobodnega tržaškega ozemlja z dotičnimi državami.

vami, odnosno na osnovi pogajanj med Jugoslavijo in Italijo. Sklenili so tudi, da bodo v Trstu lahko pristajala zavezniška potniška letala. Štirje ministri so podpisali pismo, v katerem obveščajo OZN, da bo Svobodno tržaško ozemlje pod nadzorom Varnostnega sveta. Z drugim pismom so obvestili glavne tajnike OZN Triguveja Lica, naj preskrbi potrebne kreditne za plačilo stroške guvernerja in zasedne stroške vlade za prvih šest mesecev.

Imenovali so tudi poseben odbor, ki bo zasedal v New Yorku in bo vzdrževal zveze med oblastmi Svobodnega tržaškega ozemlja in Varnostnim svetom v vseh primerih, v katerih bo potrebna intervencija Varnostnega sveta v tržaške zadeve.

Svet je odobril tudi poročilo pomorskih izvedencev o razdelitvi italijanske pomorščice med zavezniške. Vendar bodo tozadevne sklepe zadržali v najstrožji tajnosti, da ne bi Italijani potopili tiste ladje, ki bi jih morali izročiti zaveznikom.

Na današnji seji so štiri zunanji ministri razpravljali o dnevnem redu razprav mirovne pogodbe z Nemčijo, ne da bi pričeli od kakih bistvenih zadev. Razpravo bo vodil Bevin, da bi bil najprej razpravljan o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za preprečitev avstrijskega vprašanja v smislu red razprav o Nemčiji. Glavni dve vprašanji sta bili imenovane: pomen namiznih pogodb za preprečevanje nemškega vprašanja in pa vprašanje povabila k zasedanju istih držav, ki so neposredno prizadele pri rešitvi nemškega vprašanja.

Bevin in Nenni o sporazumih

Najbolj sporna točka je bilo vprašanje, ali naj imenujejo posebne namestnike nemudoma, ali šele po prihodnji seji. Ko bodo odobrili dnevni red, Med glavnimi vprašanji, ki pridejo v postev za dnevni red so sledeča: določitev kraja in datuma konference štirih zunanjih ministrov, ki naj določijo bodoče meje Nemčije, reši vprašanje demilitarizacije, osrednje nemške uprave in oblike bodoče vlade, kakor tudi, kakor je zasedbeni čet v Nemčiji. Nekateri menijo, da je Molotov predlagal, naj bi Svet štirih razpravljal o nemškem vprašanju na prihodnjem zasedanju v Moskvi v drugi polovici februarja.

Angleški listi z zadovoljstvom komentirajo sporazume, ki jih je Svet štirih dosegel o vseh petih mirovnih pogodbah. Vsi naglašajo, da so po neskončnih razpravah, ki so se odvijale javno mnenje že v obup.

Neuspeli Atleejevi razgovori z indijskimi političnimi voditelji

London, 7. - Britanski ministri predsednik Clement Atlee ob prihodnji teden poročal v britanskem parlamentu o pogajanjih, ki so jih imeli z indijskimi voditelji o ustavnem vprašanju, ki so se končala sinoči brez uspeha.

ročne tolpe, da bi se borile proti grški rodnosti vojaki.

V grških krogih skušajo zakriti dejstvo, da general Rolis, ki je voditelj britanske vojaške misije v Grčiji, vodi evprazijsko akcijo proti ljudstvu Makedonije zahodno od Soluna. Zelo verjetno je tudi skrajšanje izkorenje ameriškega ekspedicijskega korpusa v Solunu. Javno je, da grški monarhisti, ki ne uživajo nobene podpore ljudstva, stavljajo vse svoje nade v mednarodne zapletitve.

Medtem ko širijo Tealidaris in njegovi pripadniki kleveče proti jugoslovanski, Albanijski in Bolgarski, predstojajo to tem, da se na stalnega naraščanja odpora ljudstva se mora monarhistični režim posluževati izvajanja proti demokraciji. V Solunu je zbirali vse obveščevalce, ki prihajajo s severa. Tudi v Solunu je grški poslanec terotični organizaciji Zdrženih narodov obtožbo proti Jugoslaviji, Bolgarski in Albanijski, čez da je Jugoslavija, Bolgarska in Albanijska prikažejo ob-

da so z dokončnimi kompromisnimi sporazumi preprečili prelom med zapadom in vzhodom, kar je dobro znamenje za uspeh pogajanj o nemškem vprašanju.

V nekem poročilu, ki ga je baje poslal Bevin v London, izraža britanski zunanji minister svoje zadovoljstvo, da so sprejeli načelo svobodne plošbe po Donavi. Bevin pristavlja, da je manj zadovoljen z rešitvijo tržaškega vprašanja in o trdi, da bi bil najprej rešiti človek, če bi to vprašanje drugače rešili na osnovi neposrednih jugoslovansko-

italijanskih pogajanj, s katerimi bi preprečili ustanovitve Svobodnega tržaškega ozemlja. Bevin je tudi izrazil zadovoljstvo nad sporazumom, ki ga je dosegel z Američani o združitvi anglo-ameriških zasedbenih področij v Nemčiji v enotno področje.

Italijanski zunanji minister Nenni je izjavil dopisniku Reutersja, da bosta jugoslovanska in italijanska delegacija v New Yorku zaključili razgovore 14. decembra, ko se obe delegaciji vrnejo domov. Nenni je izrazil upanje, da se bodo jugoslovansko - italijanski razgovori v kratkem nadaljevali v Beogradu in se bodo razvijali po diplomatski poti, ko bodo urejeni odnosi med obema državama.

Nenni je tudi dejal, da bo odšel konec januarja v London, kjer bo pri Bevinu še nadalje zahteval spremembo mirovne pogodbe z Italijo na osnovi dvostranskih sporazumov s sosednjimi ali prištetimi državami. Razgovorjal se bo tudi o anglo-italijanskih odnosih in o želji Italije, da bi prevzela italijanske kolonije v zaupniško upravo v imenu OZN.

Azerbejdžan brani svojo svobodo

IRANSKE VOLITVE PRELOŽENE

Sovjetsko opozorilo iranski vladi zaradi kršenja sporazuma o azerbejdžanski avtonomiji

Tabriz, 7. - Tabrizki radio je sporočil, da so 4. decembra vladne čete s pomočjo oklepnikov, topništev in mozarjev napadle vas Raheini, da pa niso moge napredovati v Azerbejdžan. Do bojev je prišlo na področju Mandigalin. Radio je tudi sporočil smrt polkovnika Kazija, ki je med ustanovitvijo azerbejdžanske ljudske vojske in ki je sedaj padel v borbi.

Iz Teherana poročajo, da je prišlo do bojev med vladnimi četami in člani stranke tudi v področju Zira Miring kakor tudi v industrijskem središču Marzederan. Proglasili so obredno stanje. Iz Teherana poročajo, da je prišlo do bojev med vladnimi četami in člani stranke tudi v področju Zira Miring kakor tudi v industrijskem središču Marzederan. Proglasili so obredno stanje. Iz Teherana poročajo, da je prišlo do bojev med vladnimi četami in člani stranke tudi v področju Zira Miring kakor tudi v industrijskem središču Marzederan. Proglasili so obredno stanje.

Iranski poslanik v Washingtonu Hussein Ala ima zopet opravila in je sedaj izročil Varnostnemu Svetu noto o položaju v Iranu. Pri tem se je skliceval na prejšnje pismo, da je na vabilu uprave anglo-iranske petrolejske družbe došlo v Kuzistan v južnem Iranu večje število grških vojakov.

List «Iran» piše, da so ob pri-

Pred koncem stavke rudarjev v ZDA

Washington, 7. - Danes je John Lewis pozval ameriške rudarje, naj se takoj vrnejo na delo. V pismu, ki ga je naslovil na člane rudarske zveze, poziva rudarje, naj zopet začnejo delati vsaj do 31. marca prihodnjega leta.

Šesto zasedanje UNRRA-e

Washington, 7. - Svet ustanove UNRRA-e 7. decembra v Washingtonu svoje šesto zasedanje in bo sklepal o prenosu poslova na posebne mednarodne ustanove, ker bo koncem letnjskega leta prenehal postovati.

Ukinjeni vlaki v Angliji

London, 7. - Od ponedeljka dalje bodo v Veliki Britaniji ukinjeni mnogi potniški vlaki na lokalnih progah, pa tudi na glavnih progah, do bi se s tem omogočil večji prevoz premoaga ter drugega neobhodno potrebnega blaga.

Veleposestva na britanskem področju v Nemčiji

Berlin, 7. - «Berliner Zeitung» objavlja podatke o lastnih velikih zemljiških posestvih v britanskem zasedbenem področju v Nemčiji.

Iz podatkov je razvidno, da posestve družina Krupp 39.444 hektarjev zemlje, baron Marenholtz 1292 hektarjev, princ Musteh-Wern 264 hektarjev, Teodor von Plate 2378 hektarjev, grof von Schuklenburg 4340 hektarjev in princ Stobberg Verangerode 11.142 hektarjev.

Krivi pod plaščem obtožiteljev

Beograd, 7. Tanjug. - V zvezi s klevečami in izjavami Tealidaris in njegovi pripadniki kleveče proti jugoslovanski, Albanijski in Bolgarski, predstojajo to tem, da se na stalnega naraščanja odpora ljudstva se mora monarhistični režim posluževati izvajanja proti demokraciji.

V grških krogih skušajo zakriti dejstvo, da general Rolis, ki je voditelj britanske vojaške misije v Grčiji, vodi evprazijsko akcijo proti ljudstvu Makedonije zahodno od Soluna. Zelo verjetno je tudi skrajšanje izkorenje ameriškega ekspedicijskega korpusa v Solunu. Javno je, da grški monarhisti, ki ne uživajo nobene podpore ljudstva, stavljajo vse svoje nade v mednarodne zapletitve.

Medtem ko širijo Tealidaris in njegovi pripadniki kleveče proti jugoslovanski, Albanijski in Bolgarski, predstojajo to tem, da se na stalnega naraščanja odpora ljudstva se mora monarhistični režim posluževati izvajanja proti demokraciji. V Solunu je zbirali vse obveščevalce, ki prihajajo s severa. Tudi v Solunu je grški poslanec terotični organizaciji Zdrženih narodov obtožbo proti Jugoslaviji, Bolgarski in Albanijski, čez da je Jugoslavija, Bolgarska in Albanijska prikažejo ob-

italijanskih pogajanj, s katerimi bi preprečili ustanovitve Svobodnega tržaškega ozemlja. Bevin je tudi izrazil zadovoljstvo nad sporazumom, ki ga je dosegel z Američani o združitvi anglo-ameriških zasedbenih področij v Nemčiji v enotno področje.

Italijanski zunanji minister Nenni je izjavil dopisniku Reutersja, da bosta jugoslovanska in italijanska delegacija v New Yorku zaključili razgovore 14. decembra, ko se obe delegaciji vrnejo domov. Nenni je izrazil upanje, da se bodo jugoslovansko - italijanski razgovori v kratkem nadaljevali v Beogradu in se bodo razvijali po diplomatski poti, ko bodo urejeni odnosi med obema državama.

Nenni je tudi dejal, da bo odšel konec januarja v London, kjer bo pri Bevinu še nadalje zahteval spremembo mirovne pogodbe z Italijo na osnovi dvostranskih sporazumov s sosednjimi ali prištetimi državami. Razgovorjal se bo tudi o anglo-italijanskih odnosih in o želji Italije, da bi prevzela italijanske kolonije v zaupniško upravo v imenu OZN.

italijanskih pogajanj, s katerimi bi preprečili ustanovitve Svobodnega tržaškega ozemlja. Bevin je tudi izrazil zadovoljstvo nad sporazumom, ki ga je dosegel z Američani o združitvi anglo-ameriških zasedbenih področij v Nemčiji v enotno področje.

Italijanski zunanji minister Nenni je izjavil dopisniku Reutersja, da bosta jugoslovanska in italijanska delegacija v New Yorku zaključili razgovore 14. decembra, ko se obe delegaciji vrnejo domov. Nenni je izrazil upanje, da se bodo jugoslovansko - italijanski razgovori v kratkem nadaljevali v Beogradu in se bodo razvijali po diplomatski poti, ko bodo urejeni odnosi med obema državama.

Nenni je tudi dejal, da bo odšel konec januarja v London, kjer bo pri Bevinu še nadalje zahteval spremembo mirovne pogodbe z Italijo na osnovi dvostranskih sporazumov s sosednjimi ali prištetimi državami. Razgovorjal se bo tudi o anglo-italijanskih odnosih in o želji Italije, da bi prevzela italijanske kolonije v zaupniško upravo v imenu OZN.

Stalni boji v Grčiji

Izgubljeni vlak na progi Solun-Carigrad

Atene, 7. - Partizanska borba v Grčiji se nadaljuje in zavzema zadnje dni posebno ogrožen značaj v Srednji Grčiji, zlasti v Tesaliji. Vast poročajo o težkih bojih pri kraju Hasia in Antiosele v Tesaliji. Vlada poroča pravilo, da vsi vojski vojske v Grčiji, ki je odšla v Grčijo, ali zaledja več grških vojakov. Poročilo o posebnih uspehih vladnih čet, pa doslej ni. Prav tako se nadaljuje boje borbe pri vsi Didimotiki, kjer so enote narodne demokracije vojske zasedle dve nadaljnji vasi.

Iz Soluna poročajo, da nimajo nobenih vestí o vlakih, ki je odšel iz Soluna v Carigrad, da se ni prišel na turško mejo. Kje je vlak izgubil, ne vedo povedati ne v Solunu, ne v Turčiji.

Medtem prihaja iz New Yorka vest, da se bo Varnostni svet pešal v tork s Tealidarisovo pritožbo glede «tule pomoči» grškim partizanom.

93% nepismenih v Iraku

Bagdad, 4. - List «Bagdad Al-lars» piše, da je še 93% iranskega prebivalstva nepismenega.

Vsako leto se v Iraku rodi 100 tisoč otrok, od katerih umre polovica. Od živčih obiskuje samo 5.000. Na podlagi tega razmerja bo leta 1950 v Iraku 95% nepismenih.

„Velika Sirija“?

Beirut, 7. - Ljudska stranka je ostro kritizirala načrt «Velike Sirije». Tajnik stranke je izdal pismo, v katerem poudarja, da ta načrt ogroža neodvisnost držav na tem področju. Libanon in Sirija ne moreta nikakor pristati na to, da bi imela vladala država, katere kralj je podrejen volji tute države. Iz Beiruta poročajo, da je libanonska vlada podala ostavko.

Zborovanje socialdemokratov srednje Evrope

Praga, 7. - V Pragi se je pričela konferenca socialdemokratskih strank srednje Evrope, ki so se je udeležile delegacije ČSR, Poljske, Rumunje, Madžarske in Avstrije. V kratkem pričakuje prihod bolgarske delegacije.

Čudna demokracija v Grčiji

London, 7. - «Times» objavlja sledeče poročilo iz Grčije: «V Grčiji se vris množične aretacije ne le onih, ki jih sumijo, da podpirajo gerilce, marveč tudi osebe, ki s njimi niso politično simpatizirajo. Aretirane osebe so samo člani EAM-a, temveč tudi liberalci in drugi, katji zdi se, da pomeni za oblast desne republike, isto k t komunisti.

Ukrepi ministra za notranje zadeve Theotokisa, obsegajo aretacijo oseb zaradi njihovega mišljenja, ne pa za njihova dejanja. Tako ravnanje podpirajo britanski in ameriški trgi in član Unarine misije v Makedoniji.

Metoda grške vlade je tudi zapirati in deportirati družine gerilcev. To početje opravičuje s tem, da ustege marsijskega pred odhodom v gozd preplašiti enolne misel, da bodo deportirali njegovo družino. Po vsem, kar sem v del v ječah, sem spoznal, da deportirajo tako tudi desetletne otroke. V eni temed najkrajšinejši celni sem videl dečka, ki je šel največ 10 let.

Po tem dovolj objektivnem poročilu o «tudi demokraciji» v Grčiji pa «Times» zaključuje: «Ker pa nekateri govorijo, da sedanja Grška vlada ni demokracija, bi rad opomnil, da so mi kot tujemu dopisniku dovolili vse ugodnosti, da sem videl vse in lahko pisal o vsem. Ne morem razumeti, kako je mogoče imenovati nedemokracijo vlado, ki mi je to dovolila.

Res čudni pojmi o demokraciji v Angliji.

London, 7. - «Times» objavlja sledeče poročilo iz Grčije: «V Grčiji se vris množične aretacije ne le onih, ki jih sumijo, da podpirajo gerilce, marveč tudi osebe, ki s njimi niso politično simpatizirajo. Aretirane osebe so samo člani EAM-a, temveč tudi liberalci in drugi, katji zdi se, da pomeni za oblast desne republike, isto k t komunisti.

Italijanski ujetniki

v Jugoslaviji žive bolj kot italijanski delavci, težave za njihovo vrnitev v Italijo

Firenze, 7. - Voditelj delegacije združenja italijanskih partizanov, ki ima nalogo skleniti sporazum z teograjsko vlado za vrnitev italijanskih ujetnikov iz Jugoslavije, Ilio Barontini, je podal tedinu «Toscana nuova» nekaj izjav. Dejal je, da je namen njegove misije v Beogradu, spremljati ostale ujetnike, ki jih je približno 5000 in ki niso v koncentracijskih taboriščih. Ti ujetniki so razdeljeni v majhne skupine po vsej državi in so ujetniki le po imenu, ker živijo in delajo kakor kateri koli drugi jugoslovanski državljani.

Barontini je dalje izjavil, da so z italijanskimi ujetniki ravnali kot z jugoslovanskimi delavci, ki živijo mnogo bolje kot italijanski delavci, ker je prehrana v Jugoslaviji mnogo boljša kot v Italiji.

Nov dokaz nacističnih zverstev na Poljskem

Varšava, 6. - Pri Bydgoszczu na Poljskem so odkrili jarno s približno 50 tisoč trupel Poljakov, ki so jim Nemci poklali leta 1939. Trupa bodo pokopali spomladi.

Danski antifašisti zahtevajo strožje čiščenje

Kopenhagen, 4. - Te dni je bil v Odense kongres bivših političnih internirancev za časa nemške okupacije. Voditelj odpora Ogechok je med drugim dejal: «Z obžalovanjem moramo ugotoviti, da se naša pričaovanja niso izpolnila in da so čiščenje začeli iz drugačnih virov kot smo pričakovali. Sumljivi funkcionarji morajo na vsak način zapustiti svoja mesta.

Politični jetniki v Madridu so pričeli z gladovno stavko

London, 7. - Politični jetniki, ki so zaprti v pokrajinski ječi v Madridu, so danes pričeli z gladovno stavko. Odklonili so hrano v znak protesta proti slabemu postopanju in nepravilnim kaznim.

Ameriška moka za Nemčijo

Washington, 6. - Ameriško poljedelsko ministrstvo je javilo, da bodo ZDA poslale v prvih treh mesecih prihodnjega leta na britansko zasedbeno področje v Nemčiji okrog 123 tisoč ton moka.

Stalni boji v Grčiji

Izgubljeni vlak na progi Solun-Carigrad

Atene, 7. - Partizanska borba v Grčiji se nadaljuje in zavzema zadnje dni posebno ogrožen značaj v Srednji Grčiji, zlasti v Tesaliji. Vast poročajo o težkih bojih pri kraju Hasia in Antiosele v Tesaliji. Vlada poroča pravilo, da vsi vojski vojske v Grčiji, ki je odšla v Grčijo, ali zaledja več grških vojakov. Poročilo o posebnih uspehih vladnih čet, pa doslej ni. Prav tako se nadaljuje boje borbe pri vsi Didimotiki, kjer so enote narodne demokracije vojske zasedle dve nadaljnji vasi.

Britanske oblasti predajajo Dodekanez Grčiji

Atene, 7. - Vršilec dolžnosti grškega ministrskega predsednika Stylianos Gonatas je danes naznanil, da so britanske oblasti na Dodekaneških otokih pričele s predajo uprave otokov grškim civilnim funkcionarjem. Britanske oblasti nameravajo izročiti upravo Dodekaneza predstavnikom raznih grških ministrstev.

Holandske čete kršijo premirje v Indoneziji

Haag, 7. Tass. - Holandska komunistična stranka je spričo stalno težega položaja v Indoneziji izdala izjavo, ki prica, da holandske čete in mornariški oddelki kršijo premirje v Indoneziji. Odgovornost za to nosi v polni meri holandski glavni stan. Borbe so se razbesele vstopov. Zaradi tega zahteva holandska komunistična stranka, naj vlada nujno prepispe vojaškim postojstvom tako na Holandskem kot v Indoneziji, kako se morajo ravnati in naj zahteva od njih stroge spoštovanje premirja. Delovna ekstremistov v holandski armadi in hrupa propaganda de-

Močnejši premirje v Indoneziji

Haag, 7. Tass. - Holandska komunistična stranka je spričo stalno težega položaja v Indoneziji izdala izjavo, ki prica, da holandske čete in mornariški oddelki kršijo premirje v Indoneziji. Odgovornost za to nosi v polni meri holandski glavni stan. Borbe so se razbesele vstopov. Zaradi tega zahteva holandska komunistična stranka, naj vlada nujno prepispe vojaškim postojstvom tako na Holandskem kot v Indoneziji, kako se morajo ravnati in naj zahteva od njih stroge spoštovanje premirja. Delovna ekstremistov v holandski armadi in hrupa propaganda de-

Močnejši premirje v Indoneziji

Haag, 7. Tass. - Holandska komunistična stranka je spričo stalno težega položaja v Indoneziji izdala izjavo, ki prica, da holandske čete in mornariški oddelki kršijo premirje v Indoneziji. Odgovornost za to nosi v polni meri holandski glavni stan. Borbe so se razbesele vstopov. Zaradi tega zahteva holandska komunistična stranka, naj vlada nujno prepispe vojaškim postojstvom tako na Holandskem kot v Indoneziji, kako se morajo ravnati in naj zahteva od njih stroge spoštovanje premirja. Delovna ekstremistov v holandski armadi in hrupa propaganda de-

Močnejši premirje v Indoneziji

Haag, 7. Tass. - Holandska komunistična stranka je spričo stalno težega položaja v Indoneziji izdala izjavo, ki prica, da holandske čete in mornariški oddelki kršijo premirje v Indoneziji. Odgovornost za to nosi v polni meri holandski glavni stan. Borbe so se razbesele vstopov. Zaradi tega zahteva holandska komunistična stranka, naj vlada nujno prepispe vojaškim postojstvom tako na Holandskem kot v Indoneziji, kako se morajo ravnati in naj zahteva od njih stroge spoštovanje premirja. Delovna ekstremistov v holandski armadi in hrupa propaganda de-

Močnejši premirje v Indoneziji

Haag, 7. Tass. - Holandska komunistična stranka je spričo stalno težega položaja v Indoneziji izdala izjavo, ki prica, da holandske čete in mornariški oddelki kršijo premirje v Indoneziji. Odgovornost za to nosi v polni meri holandski glavni stan. Borbe so se razbesele vstopov. Zaradi tega zahteva holandska komunistična stranka, naj vlada nujno prepispe vojaškim postojstvom tako na Holandskem kot v Indoneziji, kako se morajo ravnati in naj zahteva od njih stroge spoštovanje premirja. Delovna ekstremistov v holandski armadi in hrupa propaganda de-

Močnejši premirje v Indoneziji

Haag, 7. Tass. - Holandska komunistična stranka je spričo stalno težega položaja v Indoneziji izdala izjavo, ki prica, da holandske čete in mornariški oddelki kršijo premirje v Indoneziji. Odgovornost za to nosi v polni meri holandski glavni stan. Borbe so se razbesele vstopov. Zaradi tega zahteva holandska komunistična stranka, naj vlada nujno prepispe vojaškim postojstvom tako na Holandskem kot v Indoneziji, kako se morajo ravnati in naj zahteva od njih stroge spoštovanje premirja. Delovna ekstremistov v holandski armadi in hrupa propaganda de-

Močnejši premirje v Indoneziji

Haag, 7. Tass. - Holandska komunistična stranka je spričo stalno težega položaja v Indoneziji izdala izjavo, ki prica, da holandske čete in mornariški oddelki kršijo premirje v Indoneziji. Odgovornost za to nosi v polni meri holandski glavni stan. Borbe so se razbesele vstopov. Zaradi tega zahteva holandska komunistična stranka, naj vlada nujno prepispe vojaškim postojstvom tako na Holandskem kot v Indoneziji, kako se morajo ravnati in naj zahteva od njih stroge spoštovanje premirja. Delovna ekstremistov v holandski armadi in hrupa propaganda de-

KAZNUJTE ODGOVORNE!

Tržaško ljudstvo zahteva strogo kazen za fašistična izzivanja

ZAVEZNISKI VOJASKI UPRAVI

Demokracijo prebivalstvo okraja Skorklja - Ljudski vrt

protestira

zaradi pristranosti ZVU nasproti tistim, ki skušajo kahtijavni mir in povzročiti v mestu nerede.

Najdvo orožja in streliva v prostorih akcijske stranke ne smemo imeti za naključje; to orožje, strelivo in bombe so bile pripravljene za rabo proti mirnemu tržaškemu prebivalstvu in zato, da ustvarijo tu napeto ozračje.

Do tistih, ki so odgovorni za taka dejanja, imajo vse mogoče obzire in skušajo omiliti njihovo krivdo tudi na ta način, da polagoma nanjo pozabljajo, toda tržaško ljudstvo terja za te ljudi kazen, ki jim gre.

Triatiani ne bodo več trpeli, da se še vedno obsojajo na dolgotrajne zaporne kazni ljudi, ki so vse irtvovali v parti-zanski borbi za svobodo in mir, medtem ko se ne kaznujejo voditelji, ki so odgovorni za fašistična izzivanja!

In to se ni pripetilo prvi! Tudi v Trstiu so naš

orni zbor

orni zbor

NAŠA FIZKULTURNA NEDELJA

LJUBITELJI PONZIANE V SUBOTICI

Danes bodo tržaški nogometaši igrali «Ljubiteljev Ponziane» odigrali svojo zadnjo tekmo 18 dnevnih turneje. Igrali bodo v Subotici proti «Spartaku».

Od treh tekem, ki so jih doslej igrali, so eno dobili, dve pa izgubili. Oba poraza pa sta bila popolnoma nezasluzena. V Skoplju so na pr. gledalci, navdušeni z izredno igro Tržačanov, navijali za njih. V Beogradu pa so izgubili tekmo, v kateri so bili v vsakem pogledu boljši. Že v prvem polčasu bi morali voditi manjši s tremi goli razlike. Nežretna smola spremlja «Ljubitelje Ponziane». Zgubljajo tekme, v katerih bi morali zmagati.

Današnji nasprotnik «Ljubite-

ljev Ponziane» subotički «Spartak» je nevarno močilo in marsikateri je moral pred njim položiti orožje. Uspelo mu je, da je v Beogradu samo z 1:0 podlegel najboljšemu jugoslovanskemu moštju «Partizan». V kvalifikacijski lestvici pa zavzema tudi lepo mesto. Nedvomno močan nasprotnik.

Kar se «Ljubiteljev Ponziane» tiče, lahko se enkrat poudarimo, da je samo nezasišena smola tista, ki jim preprečuje doseči zaslužene zmage.

Morda se jim bo danes zasmajalo vsaj malo sreče. Saj ni potrebno drugega kot to, da ne bodo imeli več smole. In potem smo gotovi, da bodo zmagali.

Balkanladi v Tirani: Prizor iz nogometne tekme Romunija-Bolgarija.

Enajstoričnik okrožnega prvenstva

Kako velik razvoj je dosegla ZDTV v času enega leta, presodimo že po eni sami fizikalni moči — nogometu. Nogometna moč je razdeljena v tri skupine. V prvi so enajstoričniki, ki igrajo v pokrajinskem prvenstvu in jih je 17, drugo sestavljajo ona, ki igrajo v okrožnem prvenstvu, 20 po številu, in tretja skupina pa bodo igrala mladinska moštva. V kratkem pa bo ZDTV organiziral tudi pionirsko nogometno prvenstvo.

Ustavimo se z danes pri okrožnem prvenstvu. Razdeljeno je v dve skupini. A in B. V obeh je po 10 enajstoričnikov. Sestavljene pa so v pretežni večini iz našega kmetkega in delovnega ljudstva.

V skupini A so Costalunga, Primorje, P. Dreher I. Col, Sv. Marko, Kraljevič, Nabrežina, Pisoni, Tovarna strojev in Primorje D. Po kvalifikaciji šest letevci se še sedaj lahko presodi njihovo nogometno znanje. «Gornjo hišo» sestavljajo tri moštva, Costalunga, Primorje P in Dreher I. Med njimi se bo tudi skoraj gotovo razvila najostrejša borba za prvenstvo. Sredi letevci so na varnem zasedanju Col, Sv. Marko, Kraljevič in Nabrežina, na dnu pa sunevajo Pisoni, Tovarna strojev in Primorje D.

V skupini B je sila silnina. Na vrhu so Čebulce, Ponziana in Romanse, v sredini Montebello II, S. Drauer II in Opčina, na repu pa Štefan, VOM, Aegat in Dreher II. V skupini se še razločnejše opazi gnoča, ki vlada tako na vrhu kot na dnu letevci.

Razveseljivo je dejstvo, da imamo svojo fizikalno zvezo, kate-

ri najvažnejši cilj je kiti sport med vse ljudstvo. Koliko si je ljudstvo želelo sporta, pa priča množično pristopanje organizacij v ZDTV. Že sedaj tekmuje v njeni organizaciji 37 enajstoričnikov, pa se prijavljajo nove dan za dan. Stotine in stotine aktivnih nogometašev že imamo. Tisočermim in tisočermim je nudila ZDTV možnost, da gojijo nogomet. Priporočila pa jim je do tega tako moralno kot materialno. Že samo nogometni odsek ZDTV nam je porok, da hodi naša fizikalna prav pot. Sport vsemu ljudstvu in ne samo izvoljenim!

Balkanladi v Tirani: Tek na 5000 m, prvi Stefanović (Jugoslavija)

Kadar govorimo o zibelki nogometa, mislimo na Anglijo. Danes tam teko najde starejšega meškega, ki v svoji mladosti ni igral nogometa. Kako pa je nogometna igra priljubljena, kaže že to, da je v solah sestavi del učnega načrta. Poleg tega pa bi jo lahko imenovali narodno igro. Vzrok, da je nogomet v Angliji dosegel tako lepo višino, je v ogromnem številu stadionov z nogometnimi igrišč. Dogodi se, da je po 5 do 6 igrišč na istem mestu. Tako smo videli v bližini neke postaje na poti iz Cardiffa v London osem igrišč, eno poleg drugega, ki so bila ločena samo z 2 m širokim pasom. Povsod so bile tekme in, kar je tudi čudno, dobro obiskane.

Posebno pažnjo pa poveljuje v Angliji karikatura igrišča. Igrišča stalno držijo v odličnem stanju. Skrbijo za travo, ravno površino in lepo zunanjo okolico igrišča. Na največjem stadionu «Wembley» je trava tako na gosto nasejana, da skozi njo s prstom ne moreš do zemlje. Zanimljivo pa je, da so stlačile manj udobne. Zato pa je toliko bolj presrečljivo, da prihrani, manjšimi bazeni in kadmi.

Angleški nogometaši igrajo s težimi čevlji kakor drugi. Čevlji sicer igralce malo ovirajo, kakor pa pravijo Angličani, jih varujejo

Pionirske tekme

Danes bodo priredile pionirske družine iz Trsta in okolice prve pionirske fizikalne tekme na Opčinah. Tekmovale bodo ves dopoldan od 8.30 dalje. Ob 14. uri bo otvoritev pionirskega doma, ob 16. uri pa uvrstitveni pravilnični igre «V kraljestvu palčkov». Naši najmlajši vas vabijo, da jih obiščete.

Košarka: Prizor tekme med Tomažem in Vesno.

Sovjetski prvak CDKA

Nogometno prvenstvo Sovjetske zveze za leto 1946 si je osvojila enajstoričnica CDKA (Centralna doma Rdeče armije). V treh tekmah je pokazala najboljšo formo. Bila je najboljša izredno izposobljena ter je razvila izredno taktično igro. Velika zasluga za prvenstvo pa ne pripada samo igralcem, temveč tudi trenerju Borisu Arkadijevu. Koliko je to res tudi njegova zasluga, je bilo opaziti v tekmi z Dinamom iz Tbilisija. Prvi polčas je vodil CDKA z 1:0. Treba pa je bilo zmagati z večjo razliko v golih. Problem je rešil trener Arkadijev, ki je spremenil taktiko enajstoričnic. Odločil je, ali izgubiti ali pa zmagati z večjo razliko v golih. In taktika igre se je spremenila. Srednji krilec Ijaskovski je postal šest na padalec. Nasprotnik pa ni znal izrabiti oslabilne obrambe CDKA in je igro izgubil.

V vsem prvenstvu je bila enajstoričnica samo dvakrat premagana. Prvič jo je v zmagi prvenstva «Torpedo» in nato še «Kriša Sovjetov». Obkraj z 2:1. Tri tekme je igral nedoleno.

Najnevarnejša nasprotnika CDKA-ja sta bila moskovski in tbilski Dinamo. Ko ni nič več kazalo, da bi prekosila CDKA, sta sprožila ogorčeno borbo za drugo mesto. Odločilna tekma za drugo mesto pa ni bila med tema dvema moštvoma, temveč med Dinamom iz Tbilisija in «Torpedom». Tekma je bila odigrana v Moskvi. Na veliko presenečenje je zmagal «Torpedo». Igra je bila najbolj zanimiva v prvenstvu. Do 32. min. drugega polčasa so torpedovci vodili z 3:0. Nato je se je dinamovcem posrečilo v nekaj minutah izenačiti. Če bi ostalo pri tem rezultatu, bi zavzel drugo mesto Dinamo iz Tbilisja. Zog pa je hotela drugač. Nekaj minut pred koncem so torpedovci dosegli č-

SPORNI UTIRINKI

Sovjetski košarkarji in košarkarice v Franciji. V Strassbourgu sta bili odigrani dve tekmi v košarki med Moskvjo in Strassbourgom. Moskva je v obeh tekmah zmagala. In sicer moški z rezultatom 80:32, ženske pa s 76:20.

Islandec Gunnar Huseby, ki je tekal 110 kg, je kljub svoji teži odlično lahkotilec. Krogi je vrgel 15.74 m daleč, v daljavo je skočil 6.20 m, v teku na 100 m pa je dosegel čas 11.6.

Najboljši lahkotilec sveta

Pri oceni najboljših lahkotilcov sveta je treba poleg vrhunskih rezultatov posredovati tudi stalnost njihove forme, postavljenosti svetovnih rekordov in končno vzeti kot merilo tudi številu, kolikokrat je posameznik lahkotilec dosegel to mejo.

Svodi so postavili mejo, katero mora doseči lahkotilec, da doseže 900 ali več točk. Po švedski lestvici je treba za doseg 900 točk doseči te rezultate: 100 m 10.27; 200 m 20.37; 400 m 46.27; 800 m 1.48.05; 1000 m 2.21.2; 1500 m 3.46.8; 5000 m 14.09.8; 10.000 m 29.42; 100 m čez zapreke 13.79; 400 m čez zapreke 50.84; skok v daljino 7.99 m; troskok 15.89 m; skok v višino 2.077; skok s palčko 4.56 m; met krogle 16.85 m; met diska 53.80 m; met kopja 77.20 m; met kladiva 59.40 m. Na podlagi švedske lestvice je vrstni red najboljših lahkotilcov sveta:

1. Warmerdan (Amerika), ki je dosegel 43 rezultatov preko 900 točk.
2. Hägg (Švedska), 18 rezultatov preko 900 točk.
3. Andersson (Švedska), 11 rezultatov preko 900 točk.
4. Steers (Amerika), 10 rezultatov preko 900 točk.
5. Owens (Amerika), 8 rezultatov preko 900 točk.
6. Davis (Amerika), 6 rezultatov preko 900 točk.

Anglija - zibel nogometa

Vlasi sovjetskega trenerja Tovarovskega

pred polkodo gležnjev in omogočajo močnejši udarec. Tudi žoge so težje od navadnih, za 20 do 30 gramov.

Povprečna tehnika raven angleških igralcev je zelo visoka. Videli smo 12 nogometnih tekem, toda pri nobenem igralcu nismo zaznali kakšne najmanjše tehnike pomanjkljivosti. Ustavljanje (stopanje) žoge je stoodstotno tako kot z nogo, prami in z glavo. Posledni mojstri so v noženo žogo. Udarec imajo zelo točno, posebno pri podajanju. Vsi dobro igrajo z glavo. Pred vsem pa se odlikuje svetovno znani Lawton, ki izredno počivati na lavornkah, če ne, bomo doživeli še bridka presenečenja. Ne smemo pozabiti, da bodo nogometaši iz katerekoli države v nogometnih tekmah proti nam igrali z vedno večjo samozavestjo in voljo do zmage. Napeti moramo vse sile, da bomo poživili naš sistem in obranili tudi v bodoče naprej prvo mesto v nogometnem svetu.

Ali j'm bo to uspelo, bodo izrekli zaradi besede evropski nogometaši, posebno pa igralci Sovjetske zveze.

bodočih žrtov. Toda to je najmanj dramatična strana njihove dejavnosti, ki ima samo propagandni namen.

V federalni državi Miami deluje Klan pod krinko agencije za prodajo in nakup nepremičnin in terorizira črnce, da jih prisili k cenjski prodaji njihovih posestev. V federalnih državah Kolumbije in Tennessee vdajajo teroristi v dogovoru s stražarji in orožniki v bivaličke zamorcev. Na Floridi so mnogo katoličanov upisali na «polnočni seznam» pogromov. V Chattanoogi plenijo vse židovske trgovine.

Strahopetci so klonili

Agentje zvezne policije imajo opravka z močnim sovražnikom. Država New York je posavila «Klu-Klux-Klan» izven zakona. Visoke ameriške osebnosti, so se izrekli proti tej zločinški drhali in posteli državljani ustanavljajo krajevne organizacije za pobijanje vpliva teroristov. Toda prebivalstvo pokrajini, kjer je še od starih časov globoko ukoreninjeno, na vera, da so črni nižja rasa, ostaja brezbržno in noče sodelovati, z možni postavke.

Zakonodajci nekaterih južnih

držav, ki imajo pod močnim vplivom ideologije Klana in poštenosti to zastopniki javnega življenja ter visoki uradniki, kakor tudi ugledni državljani vodilno - ameriškim «Bundom», ki je deloval v Ameriki kot peta kolona v korist nacizma v letih 1937 do 1941. Sedaj je dokazano, da s obo organizaciji sporazum, no prizadevata razširiti nered in rasno neravnopravnost po vseh Združenih državah Amerike.

Kljub prisaganju pripadnikov organizacije, da ima njihovo društvo samo socialen in dobroteljen namen in zagovarja prdnost celotni posamezniki skupin «KKK». Ljudje morajo imeti veliko moralnega in fizičnega janašstva, da se odtegnje vabilom Klana. Ugledni državljani, ki bi odklonili pristop v to teroristično društvo v mestu, kjer je ta organizacija vplivna, b. se izpostavili socialnemu bojkotu in morda bi se mu zgodilo še kaj hujšega. Pravijo, da je bil sam predsednik Truman član Klana, ki je še živel v nekem malem mestu na jugu ZDA.

Pristaša «KKK-ja» se zbirajo pod zvezavo patrio izma. Toda na osnovi informacij, ki so jih dali zastopniki Sovjetske zveze, jo

Nasilje

Panamski zunanji minister Alfaro je zahteval od vlade Združenih držav, naj umakne svoje sile s 30 postojank, ki jih je ameriška vojska zasedla med vojno. Šele nato bo mogoče začeti pogajanja za skupno upravo za obrambo in varnost Panamskega prekopu.

Alfaro je dejal, da so te vojaške postojanke žarčili med vojno vashingtonski vladi na podlagi dogovora med obema državama. Ta sporazum je z zaključkom sovražnosti zapadel. Skoraj podrugito leto je že tega, a Američani so se zmerom na teh postojankah. Toda Panamci ne mislijo cedenati.

Nevaren vzklík

V petem razredu atenskega liceja je 27. oktobra profesor Statianopolis govoril ob priliki proslave obilnice fašističnega napada na Grčijo. V najbolj ganljivem trenutku je dijak Aleksander Syros, ki so mu Nemci ustrelili očeta, vzdiknil: «Dol s fašizmom! Živela svoboda!»

Zaradi tega je bil do krvi pretepen in nos so mu razbili. Nato so ga odpeljali na komisariat, kjer so mu po kratkem zaslišanju sporčili, da so ga ogradili sodišču, češ da je javno izrekel besede, ki lahko povzročijo vznemirjenje in nemire med ljudstvom.

Nov izum v sovjetski industriji kamna

V laboratorijskih zavoda sovjetskega ministrstva za kemijsko industrijo so izumili nov način za izdelovanje posebne barvane kamene zmesi. Ta zmes je 2,5 krat lažja od gradiva in prenese večji pritisk nego ta ter je trdnjša od granita in odpornejša od cementa. V mirzu ne razpoka in je odporna skoraj proti vsem kislinam.

Plošče te zmesi iz kamna, ki so sive, rumene, lila, rdeče in zelene barve, uporabljajo za prevleko zidov v poslopih na stopniščih in za tlakovanje.

Sedaj izdelujejo načrt za tovarno, ki bo izdelovala barvane plošče iz tega umetnega kamna.

ZVOČNA STENA

Kakor se je že pred nedavnim bavilo vse javno mnenje s senzacionalnim pojavom atomske energije, tako je zdaj ves svetovni tisk poln zvočnega zidu.

Kaj pa je prav za prav zvočni zid?

Cepnav je odgovor čisto enostaven, ni zato nič manj važen, kajti verjetno se bo vse zrakoplovstvo v blizu spremenilo prav zaradi tega preproste dejstva.

Htlost zvoka znaša, kakor je znano, 1224 km na uro. Letalo, ki leti po zraku povzroča nek šum. Te zvoke prenaša zrak v daljavo in s tem oznanja bližanje letala. Čim hitreje leti letalo tem hitreje mora brzeti pred njim zvok-znanje. Vse to je močno do njegove maksimalne hitrosti, to je 1224 km na uro. To pomeni, da je do te hitrosti zrak po zvoku opozorjen na bližanje letala in se zato naravno umika, da jim da prost prehod. V trenutku pa, ko doseže letalo večjo hitrost, kot je hitrost zvoka, ostane zrak, ki na bližanje prdmetu ni opozorjen, trden in to trden kot marmor. Posledica je, da se letalo zaleti v to steno in se razbije. To je zvočni zid, za katerega doslej je nihče ne ve, kako bi ga prodrli. Do sedaj namreč ni še nikomur uspelo, da bi z letalom prebil ta zid. Čezen morda Geoffrey de Havilland, ki je pri tem izgubil življenje.

Res je, da so Nemci letali rakete. Zgradili so celo znan M.E. 163. Toda rakete nimajo letal. Nemške rakete so premagale hitrost zvoka kot jo sicer premaga tudi granata. Postavila se je vprašanje, kako bi na pr. ljudje, ki bi hoteli priti iz Pariza v New York v dveh urah, kajti takšne cilje si zastavlja moderno zrakoplovstvo, premagali to novo zapreko?

Zvočni zid bo popolnoma spreminil obliko letala. Naši potniki gotovo ne bodo več letali po krivih letalih sedanjih oblik. Bitka z zvočno steno pa se je že pričela. V njej je padel kot prva žrtev mladi Havilland.

Zberimo torej na kratko vsa dejstva:

Ko doseže letalo hitrost zvoka,

Kontovelski ribiči

nekdanji gospodarji zemlje od Grljana do tržaškega korza

Tam, kjer se konča Kras in se strmo spuša k morju, leži na polkrožnem griču in okrog njega starodavna slovenska ribiška vas Kontovel.

Ko je bil Trst še majhno mesto, je imel Kontovel še od daleč videz mogočnega obzidanega gradu na kraju, kjer je danes kontovelsko pokopališče. Kontovel je ščitil dohod k morju, kajti Kontovelski so bili gospodarji vse zemlje ob morju od Grljana do središča današnjega Trsta. Stari ljudje pripovedujejo da so imeli ob današnjem korzu parcele in vinograde, ko se je Trst še stikal okrog Sv. Justa in ob starluki pri Sv. Andreju.

Tam kjer se danes mogočno šopiri miramarski grad in razkošni park, kopališče, hoteli in pensiji v Grljani, so Kontovelski gojili trte, a v miramarskem zalivu so imeli svoj portič. Se dolgo

Ze od pradavnih časov so bili Kontovelski poleg Barkovljanov in Križanov edini, ki so se ob severnem tržaškem zalivu bavili z ribolovom. Svoj pristat so imeli v Grljani in kasneje v Cedasu. Včasih so imeli seden mrež za lov na tune; največ v grljanskem zalivu in v današnjem Romanu, tam kjer se je izlival v morje potok, ki prihaja od Piskancev in Perlugov. Danes je ostala samo še ena mreža. Sededa so takrat lovili ribe še na enostaven način, blizu same obale. Ribam so dajali jesti, kakor to pravijo ribiči. Z lučmi so začeli vabiti ribe šele po prvi svetovni vojni. Prodajali so jih največ na tržaškem trgu, v Devinu in Trzinu in po vojni v Izoli. V prejšnjih časih so vozili ribe celo v Benetke, ker mali Trst ni mogel porabiti vse množice rib.

Po prvi svetovni vojni so se ribiči modernizirali. Nabavili so si

potem, ko so se avstrijski cesarji in principi sprejeli po parku, je prav sredi vrta neki Kontovelski z namerom obdeloval svoj vinograd, ker ni hotel prodati svoje zanje tuju. Neka kontovelska družina živi še danes ob samem morju v Grljani med razkošnimi hoteli v svoji kmetijski hiši in obdeluje svojo zemljo.

Takrat tudi ni bilo krasnega barkovljanskega sprehajališča, lepih vil in gostin ob obali, temveč je vodila odzka pot ob morskih fereh od Grljana mimo Cedasa, Cuntovcev, Markočev, Barkovelj in Romanja v mesto.

luči in moderne motorne čolne, s katerimi so odhajali na lov vse tja do Poreča na eni in Izliva Tilenca na drugi stran. Ker pa je bila riba preprosta, so Kontovelski od 1930. do 1939. leta lov skoraj popolnoma opustili.

Ko se je širila luka in večal pomorski promet, je mnoge Kontovelske privabilo mesto. Umaknili so se z morja in šli v tovarne. Drugi so ostali zvesti starim tradicijam, odhajali na morje, prekopavali svoje vinograde in njive. Najboljši lov na sardone in sku-

pooleonovo in državno cesto. O gradilo jo je z zico ter jo sedaj pogozdujejo. Ponudilo so j'm na rekvirirano zemljo smešno ceno po 5 do 20 lir za kv. m. Toda Kontovelski nogojo nicesar aliati o pršini prodajo svoje zemlje, ker imajo slabe izkušnje iz časov, ko so izgubili Grljani, Miranar in vse prostor vse tja do glavne vga v mestu. V rekviziciji svojih zemljišč vidijo nov napad »zakolovca« na delovno ljudstvo. Zato so sklenili, da zemlje, ki so jo predniki obdelovali, ne bodo so se mučili in sanjali o lepši bodočnosti, ne prepuste nikomur.

še je maja in junija, na tune od polovice avgusta do oktobra. Pre-

povedano je loviti ribe štiri dni pred polno luno in štiri dni po njej, da se ribe spočijejo.

Stari grad je še zdavnaj zginit in na njegovem mestu je lepo obzidan pokopališče. Tudi o grobu (čisti), po katerem je Kontovelski dobil ime, ni na dnu pa slu-

14 družinami so je Kontovel razrasel v gorjo in doljino vas.

Tudi danes lovijo ribe, sededa ne več na prvotni način, toda lov ne more več rediti tolikih družin. Vztrajno obdelujejo svoje vinograde, ki se v terasah spuščajo

pooleonovo in državno cesto. O gradilo jo je z zico ter jo sedaj pogozdujejo. Ponudilo so j'm na rekvirirano zemljo smešno ceno po 5 do 20 lir za kv. m. Toda Kontovelski nogojo nicesar aliati o pršini prodajo svoje zemlje, ker imajo slabe izkušnje iz časov, ko so izgubili Grljani, Miranar in vse prostor vse tja do glavne vga v mestu. V rekviziciji svojih zemljišč vidijo nov napad »zakolovca« na delovno ljudstvo. Zato so sklenili, da zemlje, ki so jo predniki obdelovali, ne bodo so se mučili in sanjali o lepši bodočnosti, ne prepuste nikomur.

Zadružna tiskarna

najemnik Založništvo „Primorski dnevnik“, d. z. o. z.

Trst, ul. S. Francesco 20

(rotacija, stereotipija, stavni stroji, knjigovodstva)

Tiskanje listov, knjig, brošur, lepakov, letakov, trgovskih računov, pisem in ovojnic, enobarvno in večbarvno

Uvod

UVOZNI IZVOZNI ZAVOD

ZADRUGA Z O. Z.

TRST

Ul. Torre Bianca 8-III

PRODAJA NA DEBELO

premoga, vseh vrst lesa, cementa, bavksita i. t. d.

KUPUJE

stroje, tehnične predmete, kemikalije in drugo

TEROR V ZDA

Ognjeni križi žarijo po zakletih gričih

Mar stojimo pred kako dramatično sliko Goethejevega Fausta? Mar gledamo najnovejši film iz Hollywooda? Ali pa morda prisostvujemo pustni maskaradi študentov Harvardске univerze? Ne, pred nami je zgolj druga, resnična plat Amerike, ki nam jo pozablja prikazati propagandno gradivo «made in USA», ki ga tako na pretek delijo na vse strani sveta.

V času, ko smo priča dramatičnega razvoja gospodarstva položaja v Ameriki, ima delovanje ameriških terorističnih organizacij svoj pomen. «KKK» ima svojo legendo pa tudi svojo zgodovino. Toda kar je važnejše, je dejstvo, da gre za pravcato tajno organizacijo, ki iz

ozadja vodi najbolj črno reakcijo Amerike.

Ne moremo vedeti, kaj se bo v bližnjih mesecih izcimilo iz velikankega socialnega konflikta, ki pretresa novi kontinent. Vendar pa kaže razvoj v Ameriki vznemirljivo pojave, ki narekujejo avetovnemu javnemu mnenju budnost in nezaupanje do velike procesne dežele.

Najspretnejši in najbolj živavi agenti ameriškega zveznega urada za kriminalna raziskavanja z vso vneto krojijo po sedmih južnih federalnih državah ZDA. To je največja preiskovalna akcija, kar jih je ameriška vlada organizirala v zadnjih desetih letih proti najbolj ogabni rasni nestrojnosti, kar jih pozna svet. Val linčanja je zajel v zadnjih